

Znaczenie kultury uczenia się przez całe życie

Do rąk czytelników oddajemy drugi numer „Edukacji Ustawicznej Dorosłych”, który jak łatwo zauważyć, posiada nową szatę graficzną i edytorską. Mam nadzieję, że ten nowy wizerunek naszego czasopisma będzie zachęcał autorów tekstów naukowych do dzielenia się wiedzą i wynikami badań na jego łamach, a czytelników do sięgnięcia po kolejne numery, aby poszukiwać w nich inspiracji dla rozwoju osobistego i zawodowego.

W Polsce, podobnie jak i w innych krajach, sukcesywnie odstępuje się od rygorystycznych środków podjętych przez rządy w trakcie pandemii COVID-19, ale nie oznacza to, że zagrożenie zniknęło. Wręcz odwrotnie – musimy skutecznie edukować społeczeństwo oraz kształtować nowe umiejętności dla rozwoju przyszłości.

W raporcie OECD¹ opracowanym we współpracy z polskim rządem wskazane zostały cztery obszary priorytetowe na rzecz poprawy osiągnięć Polski w zakresie umiejętności:

- Zwiększenie sprawności reagowania systemu edukacji na potrzeby rynku pracy.
- Wspieranie większego uczestnictwa we wszystkich formach uczenia się dorosłych.
- Wzmocnienie wykorzystania umiejętności w polskich przedsiębiorstwach.
- Wzmocnienie zarządzania systemem umiejętności w Polsce.

Aby odnieść sukces w miejscu pracy i w społeczeństwie, potrzeba coraz więcej i coraz to nowych zestawów różnorodnych umiejętności poznawczych, społecznych, emocjonalnych. Dzięki temu można się rozwijać zarówno w sferze zawodowej, jak i w życiu osobistym. O tych aspektach m.in. piszą autorzy artykułów zamieszczonych w niniejszym numerze, do studiowania których zachęcam.

W szczególności polecam artykuł Marcina Muszyńskiego „*Nowe sposoby wytwarzania wiedzy wybrane implikacje dla badań naukowych*”, który słusznie zauważa, że tradycyjny sposób wytwarzania wiedzy w obliczu współczesnych wyzwań globalnych i kryzysu ekologicznego jest już niewystarczający.

Starzenie się społeczeństwa europejskiego jest powszechnie znanym faktem, ale być może mniej podkreśla się, że nastawienie wobec zjawiska starzenia przestaje być

¹ OECD (2019), OECD Skills Strategy Poland: Assessment and Recommendations, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b377fbcc-en>.

wyłącznie negatywne, co podkreślają autorzy artykułów (Norbert G. Pikuła, Krzysztof Zajdel, Aldona Małyś, Katarzyna Białożył) przedstawionych w rozdziale „Uczenie się dorosłych”.

Warto zauważyć, że wg badań CEDEFOP do roku 2060 na jedną osobę powyżej 65 roku życia w Unii Europejskiej będą przypadać tylko dwie osoby w wieku produkcyjnym (15–64 lata). Niewątpliwie rynek pracy już mocno odczuwa skutki starzenia się ludności. Dlatego potrzebne są skuteczne działania na rzecz aktywnego starzenia się ukierunkowane zwłaszcza na zdrowie i podtrzymywanie zdolności do pracy, w tym wsparcie starszych pracowników w doskonaleniu swych kompetencji oraz zapobieganie dezaktualizacji umiejętności.

W części informacyjnej rekomenduję jakże aktualne w obecnej sytuacji nowe monografie:

- *Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa* (redakcja naukowa: Norbert G. Pikuła, Mirosław Grewiński, Ewelina Zdebska, Wojciech Glac);
- *Zdalne kształcenie akademickie dorosłych w czasie pandemii* (redakcja naukowa: Jakub J. Czarkowski, Mariusz Malinowski, Marcin Strzelc, Maciej Tanaś).

Building a lifelong learning culture and a tradition of investing in skills development

We are presenting the readers with the second issue of the *Polish Journal of Continuing Education*, which has a new graphic and editorial layout. I hope the new image of our journal will encourage authors of scientific texts to share their knowledge and research results, and the readers to seek inspiration for personal and professional development.

The COVID-19 pandemic has triggered a discussion about shaping new skills for the development of the future and education was appointed a means for this process. The OECD report², prepared in cooperation with the Government of Poland, identified four priority areas for improving Poland's skills performance:

- Making the education system more responsive to labour market needs
- Fostering greater participation in adult learning of all forms
- Strengthening the use of skills in Polish workplaces
- Strengthening the governance of the skills system in Poland

Today it seems that success in the workplace and in society requires new sets of different cognitive, social, emotional and professional skills are needed. The following articles delve deep into the subject of skills and emphasize that the traditional way of knowledge acquisition in the face of contemporary global challenges and the ecological crisis is no longer sufficient.

² OECD (2019), OECD Skills Strategy Poland: Assessment and Recommendations, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b377fbcc-en>.